

Brijbakken ten opzichte van droogvoerbakken met drinkbakjes bij vleesvarkens

Johan van Cuyk, VPB Sterksel

Voor het onbeperkt voeren van vleesvarkens heeft de varkenshouder de keuze tussen een droogvoerbak of een **brijbak**. Vanuit de praktijk bestaat zeer veel belangstelling voor de **brijbak**, vooral vanwege de mogelijkheid om water te besparen. In veel gevallen leidt dat immers tot een lager mestoverschot en dus tot een besparing op mestopslag- en mestafzetkosten.

Op het Varkensproefbedrijf "Zuid en West Nederland" in **Sterksel** is, van juli 1988 tot oktober **1990**, onbeperkt voeren van vleesvarkens via een **brijbak** vergeleken met onbeperkt voeren via een droogvoerbak met drinkbakje. Uit het onderzoek blijkt dat met brijbakken een besparing in waterverbruik bereikt wordt van 10% ten opzichte van droogvoerbakken met drinkbakjes. Uit de technische resultaten blijkt dat de voederconversie van de via brijbakken gevoerde dieren duidelijk slechter is, dan die van de via een droogvoerbak met drinkbakje gevoerde dieren.

Mestoverschot

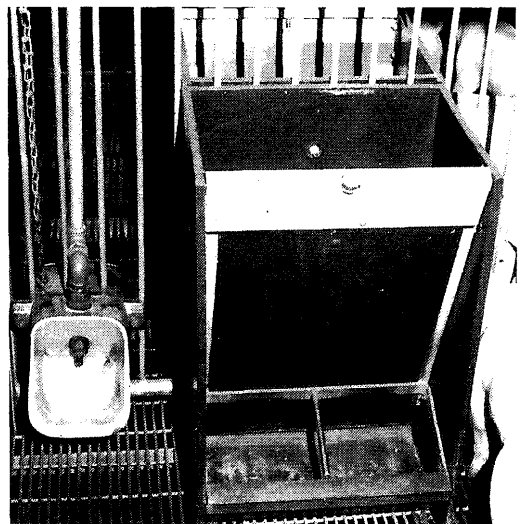
In verband met het mestoverschot in Nederland en de daaruit voortvloeiende mestkosten, is het voor de Nederlandse varkenshouder interessant om de mestproduktie per dier zo laag mogelijk te houden. Eén van de mogelijkheden hiertoe is het verminderen van de hoeveelheid morswater bij de drinkwaterverstrekking aan vleesvarkens. Dit kan bijvoorbeeld bereikt worden door gebruik te maken van brijbakken (waarbij de drinknippel in de trog geplaatst is) of door gebruik te maken van drinkbakjes in combinatie met een droogvoerbak. Bij beide systemen van onbeperkte drinkwaterverstrekking wordt getracht het gemorste water op te vangen en te voorkomen dat dit in de mestput terecht komt.

Opzet en uitvoering van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd in twee qua inrichting identieke afdelingen (halfrooster). Elke afdeling bestaat uit tien hokken van acht dieren, waarbij in vijf hokken een brijbak en in vijf hokken een droogvoerbak met drinkbakje is geplaatst. De plaatsing van de droogvoerbakken en brijbakken is zodanig dat de twee proefafdelingen elkaars spiegelbeeld zijn.

Er zijn uitsluitend voerbakken met één vreetplaats gebruikt.

De voerbakken staan op het roostervloerge-deelte tegen de zijwand, ongeveer 50 cm uit de hoek zijwand - controlegang. Het drinkbakje is aan de tegenoverliggende zijwand gemonteerd, ongeveer 10 cm uit de hoek zijwand - controlegang.

Droogvoerbak met drinkbakje

Zowel voer als drinkwater heeft gedurende de gehele mestperiode onbeperkt ter beschikking gestaan. Het onderzoek omvat in totaal 14 ronden van 40 dieren (totaal 560 dieren).

Per ronde is all-in-all out toegepast, waarbij na iedere ronde de hokken en voerbakken gereinigd en ontsmet zijn.

Resultaten

Doordat in de eerste zes ronden van het onderzoek de vrije opening van de voerventielen van de nieuwe automatische droogvoerinstallatie te klein was, is de voerregistratie in deze periode niet optimaal geweest. De dieren zijn in deze periode wel voortdurend onbeperkt gevoerd, zodat de proefresultaten er niet door verstoord zijn. De voeropname en voederconversie zijn over deze periode echter niet voldoende nauwkeurig te berekenen. Daarom zijn de technische resultaten apart berekend over de periode waarin de voerregistratie wel betrouwbaar heeft gefunctioneerd (fase II). Zodoende kan toch een relatie gelegd worden tussen de technische kengetallen groei, voederconversie en voeropname.

Technische resultaten

Uit tabel I blijkt dat er geen significante verschillen zijn in groei, voeropname en slachtkwaliteit tussen beide proefbehandelingen. De voederconversie daarentegen is duidelijk gunstiger bij de droogvoerbak met drinkbakje. Waarschijnlijk is meer vermorsing bij de brijbakken de oorzaak hiervan. In de trog van de brijbakken is immers nat voer aanwezig wat aan de snuit en poten van de varkens blijft kleven en op die manier door de dieren mee het hok wordt ingenomen.

Het feit dat de betonroosters onder de brijbakken meer aangetast en uitgevreten zijn dan de betonroosters onder de droogvoerbakken, kan ook op meer voetvermorsing bij de brijbakken duiden.

Gezondheid

Uit de gezondheidstechnische gegevens blijkt na statistische analyse een tendens tot meer behandelingen bij via de droogvoerbak gevoerde dieren. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door meer longaandoeningen bij deze dieren. ►

Tabel I: Technische resultaten en waterverbruik

	Droogvoerbak met drinkbakje	Brij bak	
Gehele proef:			
Aantal dieren	560	560	
groei (gram/dag)	782	791	N.S.
% AA + A	67,8	67,7	N.S.
vleespercentage	50,9	50,9	N.S.
watervbruik (l/dier/dag)	5,2	4,71	
Fase II			
Aantal dieren	320	320	
groei (gram/dag)	788	782	N.S.
voederconversie (kg voer/kg groei)	2,93	3,00	p = 0,0114
voeropname (kg/dag)	2,31	2,34	N.S.
% A a + A	67,5	68,0	N.S.
vleespercentage	51,1	51,1	N.S.
watervbruik			
liter/dier/dag	5,34	4,75	
liter/kg voer	2,34	2,05	

In het uitgevoerde long/leveronderzoek wordt dit echter niet bevestigd. Een goede verklaring voor het verschil in longaandoeningen is niet te geven.

In dit onderzoek zijn geen verschillen gevonden in behandelingen voor diarree tussen beide proefgroepen.

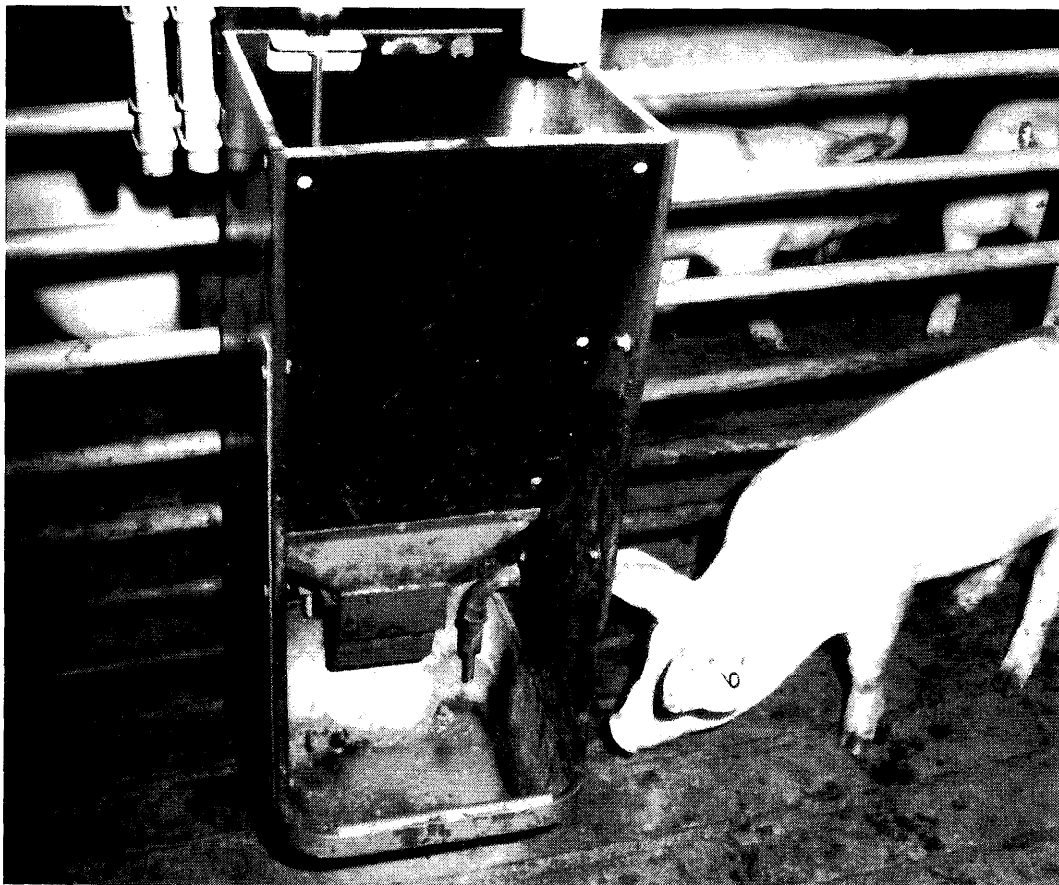
WATERVERBRUIK

Het waterverbruik is bij de via een brijbak gevoerde dieren 10% lager dan bij de via een droogvoerbak met drinkbakje gevoerde dieren. Het gemiddelde waterverbruik is bij de brijbakken 4,7 l/d/d, bij de droogvoerbakken met drinkbakjes is dit 5,2 l/d/d. Dit verschil wordt hoogstwaarschijnlijk veroorzaakt door meer ver-

morsing bij de drinkbakjes dan bij de brijbakken. Ook meer luxe consumptie van water bij de drinkbakjes dan bij de brijbakken zou een rol kunnen spelen,

Conclusies

- De voederconversie van onbeperkt gevoerde vleesvarkens is duidelijk gunstiger, dan bij via brijbakken gevoerde dieren. De overige technische kengetallen zijn niet verschillend tussen beide proefbehandelingen.
- Het waterverbruik is bij een brijbak 10% lager dan bij een droogvoerbak met drinkbakje. Dit levert een besparing op in mestopslag en mestafzetkosten. ■

Onbeperkt voeren van vleesvarkens: de varkenshouder kan kiezen voor een droogvoerbak of een brijbak